

Consultatiedocument aanvullende maatregelen tegen dividendstripping

Directoraat-Generaal voor Fiscale Zaken
Directie Directe Belastingen & Toeslagen

Datum
april 2026

Inleiding

Inhoud

In een brief van 27 juni 2025¹ aan de Tweede Kamer heeft de staatssecretaris van Financiën aangekondigd vier nadere maatregelen tegen dividendstripping uit te werken en ter consultatie voor te leggen. Dit consultatiedocument is daarvan de uitkomst. Door middel van dit consultatiedocument wordt aan belangstellenden gevraagd te reageren op de vier maatregelen. Na deze internetconsultatie, worden de maatregelen opnieuw gewogen en kan besloten worden of en zo ja welke maatregel(en) nader wordt (worden) uitgewerkt en opgenomen in een wetsvoorstel.

In dit consultatiedocument zijn de volgende vier maatregelen uitgewerkt:

1. Nettorendementbenadering	3
2. Duits-Oostenrijkse maatregel	9
3. Maatregel gericht op pensioenfondsen	13
4. Maatregel spreiden van dividendstripping-elementen in een groep	16
Bijlage I – voorbeeld berekening nettorendement.....	20

Verhouding met bestaande maatregelen en eerdere consultatie

Begin 2022 heeft een internetconsultatie plaatsgevonden over een aantal algemeen geformuleerde oplossingsrichtingen om de aanpak van dividendstripping te versterken.² Bij brief van 15 juli 2022 is de Tweede Kamer geïnformeerd over de uitkomsten van deze consultatie³. Vervolgens is per 1 januari 2024 een aantal wettelijke maatregelen getroffen.⁴

Dividendstripping is een zeer complex fenomeen en heeft verschillende verschijningsvormen waarbij de transacties die ten grondslag liggen aan dividendstripping worden verhuld. Daarom is nader onderzoek gedaan naar aanvullende wettelijke maatregelen om dividendstripping verder tegen te gaan. Over de uitkomsten van dat onderzoek is de Tweede Kamer geïnformeerd met de genoemde brief van 27 juni 2025. Voor een verdere toelichting op het fenomeen dividendstripping wordt verwezen naar deze brief.

¹ Kamerstukken II 2024/25, 32140, nr. 263.

² Volgend op een Kamerbrief: Kamerstukken II, 2018/19, 25087, nr. 225. <https://www.internetconsultatie.nl/dividendstripping/b1>

³ Kamerstukken II, 2021/22, 25087, nr. 295.

⁴ Zie Overige fiscale maatregelen 2024, Stb. 2023, 501.

Dit consultatiedocument wijkt af van de eerdere consultatie uit 2022, in die zin dat na nader onderzoek nu vier uitgewerkte wettelijke maatregelen worden geconsulteerd. Per maatregel is een wettekst opgenomen en een korte toelichting waarin de hoofdelementen van de maatregelen worden toegelicht.

Maatregel 1 (netto-rendementbenadering) en maatregel 2 (Duits-Oostenrijkse maatregel) betreffen meer generieke maatregelen. Maatregel 3 en 4 zien op specifieke situaties (pensioenfondsen en groepssituaties). De netto-rendementbenadering is in een meer algemene vorm in 2022 al eens geconsulteerd. In deze consultatie wordt hier een concrete invulling aan gegeven. De Duits-Oostenrijkse maatregel is verwant aan het concept van een houdsterperiode dat in 2022 is geconsulteerd. Op verzoek van de Tweede Kamer is gekeken naar maatregelen van andere landen. Dit gaf aanleiding om een maatregel zoals Duitsland en Oostenrijk die kennen uit te werken in dit consultatiedocument.

Consultatievragen

Per maatregel wordt een aantal vragen gesteld waarop belangstellenden kunnen reageren. Daarnaast worden belangstellenden verzocht in te gaan op de volgende algemene vragen:

Vraag 1: Hoe weegt u de maatregelen 1 tot en met 4 in dit consultatiedocument (factoren die van belang kunnen zijn, zijn onder meer effectiviteit, uitvoerbaarheid en de verhouding met EU- en internationaal recht)?

Vraag 2: Welke gevolgen verwacht u van de geconsulteerde maatregelen voor uzelf, uw organisatie of uw sector?

Vraag 3: Welke geconsulteerde maatregel(en) heeft (hebben) uw voorkeur en waarom?

1. Nettorendementbenadering

Bij dividendstripping komt het rendement op aandelen niet of maar heel beperkt terecht bij de ontvanger van een dividend. Het daadwerkelijke belang ligt bij een ander (in een minder gunstige fiscale positie). Onderstaande maatregel sluit hierop aan door het nettorendement op een dividend bij de ontvanger te toetsen.

Wettekst

Artikel I

In de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 wordt na artikel 25b een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 25c

1. In afwijking van artikel 25, eerste lid, wordt dividendbelasting niet als voorheffing in aanmerking genomen indien:
 - a. de dividendbelasting is geheven ten aanzien van de opbrengst van aandelen die behoren tot een soort die is toegelaten tot de handel op een gereguleerde markt als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht of een met een gereguleerde markt als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht vergelijkbaar systeem dat gelegen of werkzaam is in een staat die geen lidstaat van de Europese Unie is; en
 - b. de lasten die verband houden met die opbrengst hoger zijn dan 85% van deze opbrengst. Verband houdende lasten zijn de met de opbrengst samenhangende kosten en resultaten die voortvloeien uit een samenstel van transacties, waarbij artikel 25, derde lid, van overeenkomstige toepassing is.
2. Het eerste lid is niet van toepassing indien:
 - a. de opbrengst minder bedraagt dan **[€20.000-100.000]**; of
 - b. het samenstel van transacties, bedoeld in het eerste lid, er niet in resulteert dat reële waardeveranderingen van de aandelen, waarop de opbrengst is genoten de belastingplichtige geheel of nagenoeg geheel niet aangaan;
3. Het eerste lid is niet van toepassing voor zover de opbrengst wordt genoten als onderdeel van de bij ministeriële regeling aangewezen reguliere bedrijfsvoering van de belastingplichtige.

Artikel II

De Wet op de dividendbelasting 1965 wordt als volgt gewijzigd:

A.

Na artikel 4f wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 4g

1. Artikel 4a vindt geen toepassing indien:
 - a. de aandelen waarop de opbrengst wordt genoten behoren tot een soort die is toegelaten tot de handel op een gereguleerde markt als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht of een met een gereguleerde markt als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht vergelijkbaar systeem dat gelegen of werkzaam is in een staat die geen lidstaat van de Europese Unie is; en
 - b. de lasten die verband houden met de opbrengst waarop de dividendbelasting wordt ingehouden hoger zijn dan 85% van deze opbrengst. Verband houdende lasten zijn de met de opbrengst samenhangende kosten en resultaten die voortvloeien uit een samenstel van transacties, waarbij artikel 4, achtste lid, van overeenkomstige toepassing is.
2. Het eerste lid is niet van toepassing indien:
 - a. de opbrengst minder bedraagt dan **[€20.000-100.000]**; of
 - b. het samenstel van transacties bedoeld in het eerste lid er niet in resulteert dat reële waardeveranderingen van de aandelen waarop de opbrengst is genoten de opbrengstgerechtigde geheel of nagenoeg geheel niet aangaan.

B.

Na artikel 10a wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 10b

1. In afwijking van artikel 10, wordt geen teruggaaf van dividendbelasting verleend indien:
 - a. de dividendbelasting is geheven ten aanzien van de opbrengst van aandelen die behoren tot een soort die is toegelaten tot de handel op een gereguleerde markt als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht of een met een gereguleerde markt als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht vergelijkbaar systeem dat gelegen of werkzaam is in een staat die geen lidstaat van de Europese Unie is; en
 - b. de lasten die verband houden met die opbrengst hoger zijn dan 85% van deze opbrengst. Verband houdende lasten zijn de met de opbrengst samenhangende kosten en resultaten die voortvloeien uit een samenstel van transacties, waarbij artikel 4, achtste lid, van overeenkomstige toepassing is.
2. Het eerste lid is niet van toepassing indien:
 - a. de opbrengst minder bedraagt dan **€20.000-100.000**; of
 - b. het samenstel van transacties, bedoeld in het eerste lid, er niet in resulteert dat reële waardeveranderingen van de aandelen, waarop de opbrengst is genoten de opbrengstgerechtigde geheel of nagenoeg geheel niet aangaan;

Ministeriële regeling ter invulling van artikel 25c, derde lid, Wet Vpb 1969.

Artikel 1. Reikwijdte en definitiesown

1. Deze regeling geeft uitvoering aan artikel 25c, derde lid, van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969.
2. In deze regeling wordt verstaan onder
Aandelen: aandelen, winstbewijzen of geldleningen als bedoeld in artikel 10, eerste lid, onderdeel d, van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969.

Beursaandelen: aandelen die behoren tot een soort die is toegelaten tot de handel op een gereguleerde markt als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht of een met een gereguleerde markt als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht vergelijkbaar systeem dat gelegen of werkzaam is in een staat die geen lidstaat van de Europese Unie is.

Beursfonds: een lichaam dat beursaandelen heeft uitgegeven en dat is gevestigd in Nederland als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Wet op de dividendbelasting 1965.

Effecten: effecten als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht.

Registratiedatum: het moment bedoeld in artikel 1a van de Wet op de dividendbelasting 1965 waarop de gerechtigdheid tot de opbrengst van aandelen wordt bepaald.

Artikel 2. Reguliere bedrijfsvoering

De opbrengst wordt genoten als onderdeel van de reguliere bedrijfsvoering van de belastingplichtige als deze voortkomt uit een door de belastingplichtige gedreven onderneming waarin de beursaandelen waarvan de opbrengst is genoten, worden gehouden met het oog op de onmiddellijke verkoop daarvan aan derden, dan wel ter dekking van risico's die de belastingplichtige loopt uit hoofde van andere effecten die zij houdt met het oog op onmiddellijke verkoop aan derden.

Artikel 3. Overtollige beursaandelen

1. De opbrengst op overtollige beursaandelen wordt in ieder geval geacht niet te zijn genoten als onderdeel van de reguliere bedrijfsvoering van de belastingplichtige.
2. Beursaandelen zijn overtollig voor zover het aantal beursaandelen dat de belastingplichtige op de registratiedatum in een beursfonds heeft uitgaat boven het gecorrigeerde gemiddelde aantal beursaandelen dat de belastingplichtige op de registratiedata in de 364 dagen voorafgaand aan de registratiedatum in dat beursfonds bezat.
3. Het gecorrigeerde gemiddelde wordt berekend door het gemiddelde aantal beursaandelen in dat beursfonds dat de belastingplichtige bezat op de registratiedata in de 364 dagen voorafgaand aan de registratiedatum te vermenigvuldigen met 1,1. In de berekening van dit gemiddelde

wordt enkel rekening gehouden met aandelen die worden gehouden in het kader van een reguliere bedrijfsvoering in de zin van artikel 2.

Toelichting

Algemeen

De Wet op de vennootschapsbelasting 1969 (**Wet Vpb 1969**) en de Wet op de dividendbelasting 1965 (**Wet DB 1965**) voorzien in verschillende tegemoetkomingen voor ingehouden dividendbelasting. Het kan dan gaan om een verrekening, vrijstelling of teruggaaf. Om hiervoor in aanmerking te komen is, kort gezegd, vereist dat degene ten laste van wie de dividendbelasting is geheven (de belastingplichtige respectievelijk de opbrengstgerechtigde⁵) de uiteindelijk gerechtigde⁶ tot een dividend is. Het is in de praktijk zeer bewerkelijk om te beoordelen of een belastingplichtige de uiteindelijk gerechtigde is.

De nettorendementbenadering is een aanvullende maatregel die aansluit bij een belangrijk kenmerk van dividendstripping, namelijk dat het economische belang bij het dividend bij een ander ligt. De maatregel geeft de inspecteur een (extra) mogelijkheid om de verrekening van dividendbelasting met de verschuldigde vennootschapsbelasting, of de teruggaaf van dividendbelasting te weigeren, dan wel bij onterechte toepassing van een vrijstelling dividendbelasting na te heffen. Voor de toepassing van deze maatregel is – in tegenstelling tot bestaande wetgeving – niet vereist dat de transacties met een mindergerechtigde tegenpartij in beeld zijn, maar wordt aangesloten bij een kernaspect van dividendstripping dat uit de administratie van de belastingplichtige is af te leiden. Dividendstripping vindt vrijwel uitsluitend plaats met aandelen die aan de beurs worden verhandeld. Daarom richt de maatregel zich op het dividend op aandelen die aan de beurs verhandeld worden (hierna: beursaandelen).

Op grond van de maatregel is verrekening, vrijstelling of teruggaaf van dividendbelasting niet mogelijk als:

- i. de door de belastingplichtige ontvangen dividenduitkering een bedrag van **[€20.000-100.000]** overstijgt (doelmatigheidsdrempel);
- ii. door een samenstel van transacties het koersrisico op de aandelen waarop het dividend wordt ontvangen geheel of nagenoeg geheel is afgedekt; en
- iii. als gevolg van punt ii, is het nettorendement op het dividend minder dan 15% van het bruto dividend.

Door te werken met een doelmatigheidsdrempel van **[€20.000-100.000]**⁷ wordt een groot deel van de situaties in de praktijk niet geraakt door de maatregel. De doelmatigheidsdrempel sluit aan bij het verdienmodel van dividendstripping, waarbij aanzienlijke transactievolumes zijn geobserveerd. Kleinere (bona fide) beleggingsportefeuilles worden ontzien. Bij dividendstripping is de ontvanger van het dividend een andere partij dan de partij die het economische belang bij de aandelen waarop dividend wordt uitgekeerd had en houdt. Hierbij wordt het koersrisico veelal afgedekt, bijvoorbeeld door het afsluiten van een derivatencontract. De maatregel grijpt aan bij het nettorendement dat volgt uit het samenstel van transacties waarmee het koersrisico wordt afgedekt en dat samenhangt met het ontvangen dividend. De maatregel vindt toepassing wanneer als gevolg van een dergelijk samenstel van transacties het nettorendement op het dividend minder dan 15% van de opbrengst (het bruto dividend) bedraagt. Partijen die als onderdeel van hun reguliere bedrijfsvoering doorlopend aandelen aanbieden en kopen en daarbij het koersrisico afdekken zouden ook geraakt kunnen worden door de maatregel als geen sprake is van dividendstripping. Om ongewenste effecten bij sommige financiële dienstverleners te voorkomen is in de bepaling ten aanzien van de verrekening in de vennootschapsbelasting voorzien een uitzondering voor wat betreft hun reguliere bedrijfsvoering.

Technische toelichting (voor artikel 25c Wet Vpb 1969 en de artikelen 4g en 10b Wet DB 1965 tezamen)

⁵ Voor de dividendbelasting is de belastingplichtige de "opbrengstgerechtigde". Waar in deze toelichting belastingplichtige wordt gebruikt, kan voor zover het gaat om de dividendbelasting "opbrengstgerechtigde" worden gelezen. De opbrengstgerechtigde is, kort gezegd, Degene die gerechtigd is tot de opbrengst (zoals dividenden) van onder andere aandelen in een in Nederland gevestigde vennootschap.

⁶ De wet bevat geen definitie van het begrip 'uiteindelijk gerechtigde'. Wel is een wettelijke ondergrens geformuleerd van situaties waarin de belastingplichtige niet als uiteindelijk gerechtigde wordt beschouwd.

⁷ Er is niet voorzien in een exact bedrag. Duitsland en Oostenrijk werken in hun maatregel tegen dividendstripping met een drempel van €20.000. De EU-richtlijn FASTER bevat een drempel van € 100.000.

Kern maatregel (eerste lid)

Het eerste lid bevat de kern van de maatregel. Onder omstandigheden bestaat er geen recht op verrekening (op grond van artikel 25 Wet Vpb 1969), vrijstelling (op grond van artikel 4a Wet DB 1965) of teruggaaf (op grond van artikel 10 Wet DB 1965) van dividendbelasting ten aanzien van de opbrengst van beursaandelen.⁸ Verrekening, vrijstelling of teruggaaf van dividendbelasting is niet mogelijk als het nettorendement als gevolg van een samenstel van transacties ten opzichte van de (bruto)opbrengst minder dan 15% bedraagt. Het eerste lid ontzegt daartoe de verrekening, vrijstelling of teruggaaf van dividendbelasting als de kosten en resultaten die verband houden met de opbrengst waarop de dividendbelasting wordt ingehouden hoger zijn dan 85% van die opbrengst. Van een dergelijk verband is sprake als de kosten en resultaten samenhangen met de opbrengst én voortvloeien uit een samenstel van transacties. Een samenstel van transacties kan verschillende vormen aannemen. Daarbij is de nadere uitwerking van dit begrip in artikel 25, derde lid, Wet Vpb 1969 respectievelijk artikel 4, achtste lid, Wet DB 1965 van overeenkomstige toepassing. Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat hierbij niet relevant is wie de tegenpartijen bij de transacties zijn en wat hun fiscale positie is. Voor een 'samenstel van transacties' kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de koop van aandelen in combinatie met het aangaan van een derivaatcontract waarbij in de prijsstelling rekening is gehouden met het te ontvangen dividend. Personeelskosten en rentelasten zijn over het algemeen geen dergelijke lasten. Dat kan evenwel anders zijn als de belastingplichtige financiering heeft aangetrokken met het oog op de aankoop van de aandelen en de rentebetaling afhankelijk is van het daarop te ontvangen dividend. Een voorbeeld van het bepalen van het nettorendement in de zin van de deze maatregel is opgenomen in **bijlage I**.

Het eerste lid vormt een uitzondering op de basisgedachte dat de dividendbelasting een voorheffing is op de vennootschapsbelasting en dat geen dividendbelasting verschuldigd is als een lichaam is vrijgesteld voor de vennootschapsbelasting. Omdat het in aanmerking nemen van een voorheffing tot een vermindering van de verschuldigde vennootschapsbelasting leidt, is het aan de belastingplichtige om aannemelijk te maken dat en in hoeverre sprake is van een voorheffing of ingeval de belastingplichtige is vrijgesteld voor de vennootschapsbelasting een verzoek tot teruggaaf te doen. De maatregel biedt een instrument om, in afwijking van deze basisgedachte, de verrekening, vrijstelling of teruggaaf van dividendbelasting te weigeren. De bewijslast om aannemelijk te maken dat aan de voorwaarden van het eerste lid is voldaan, waardoor de maatregel toepassing vindt, ligt daarom bij de inspecteur.

Doelmatigheidsdrempel en risicoafdekking (tweede lid)

In het tweede lid is vastgelegd in welke gevallen het eerste lid niet van toepassing is. Het eerste lid is niet van toepassing als de opbrengst de doelmatigheidsdrempel van **€20.000-100.000** niet overschrijdt (tweede lid, onderdeel a). Deze drempel wordt getoetst per dividenduitkering en vanuit het perspectief van de belastingplichtige.⁹ De hoofdregel van het eerste lid vindt eveneens geen toepassing als het samenstel van transacties er niet in resulteert dat het koersrisico geheel dan wel nagenoeg geheel is afgedekt (tweede lid, onderdeel b). Hiervan is sprake als de belastingplichtige als gevolg van het samenstel van transacties geheel of nagenoeg geheel geen belang heeft bij reële waardeveranderingen van de aandelen waarop de opbrengst is genoten. In licht van de grote variëteit in de financiële praktijk wordt niet uitputtend afgebakend wanneer er sprake is van een belang bij reële waardeverandering. Daarvoor zijn onder andere relevant de looptijd van transacties, alsmede de volatiliteit van de waarde van een aandeel. Als een aandelenkoers zeer stabiel is en alleen een grote waardeverandering de belastingplichtige zou raken, is geen sprake van een belang bij reële waardeverandering. Anderzijds, als een aandelenkoers zeer volatiel is en de looptijd van een transactie lang, dan zal er eerder sprake zijn van een belang bij reële waardeverandering. De bewijslast om aannemelijk te maken dat aan de voorwaarden van het tweede lid, onderdeel a of b is voldaan, waardoor de maatregel van het eerste lid (alsnog) geen toepassing vindt, ligt bij de belastingplichtige.

Uitzondering voor reguliere bedrijfsvoering (artikel 25c, derde lid)

Artikel 25c, derde lid, Wet Vpb 1969 voorziet in een aanvullende uitzondering die toepassing van het eerste lid uitsluit voor zover de opbrengst wordt genoten als onderdeel van de reguliere bedrijfsvoering van de belastingplichtige. Hieraan wordt bij ministeriële regeling invulling gegeven. Een dergelijke uitzondering is niet opgenomen in de artikelen 4g en 10b Wet DB 1965 aangezien

⁸ Aandelen die behoren tot een soort die is toegelaten tot de handel op een gereguleerde markt als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht of een met een gereguleerde markt als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht vergelijkbaar systeem dat gelegen of werkzaam is in een staat die geen lidstaat van de Europese Unie is.

⁹ Dat wil zeggen dat de totale dividenduitkering vanuit het perspectief van de inhoudingsplichtige voor de toepassing van de drempel niet relevant is.

deze artikelen zien op vrijgestelde lichamen die geen activiteiten zullen verrichten in de zin van de uitzondering voor reguliere bedrijfsvoering.

De bewijslast om aannemelijk te maken dat een opbrengst is ontvangen als onderdeel van de reguliere bedrijfsvoering, waardoor de maatregel van het eerste lid (alsnog) geen toepassing vindt, ligt bij de belastingplichtige.

Toelichting ministeriële regeling

De regeling ter invulling van het derde lid van artikel 25c is bedoeld voor partijen die als onderdeel van hun onderneming op continue basis met derden in effecten handelen en daarbij risico's afdekken, zoals marketmakers.

Artikel 1 voorziet in de nodige definities.

Artikel 2 bepaalt dat een opbrengst wordt genoten als onderdeel van de reguliere bedrijfsvoering van de belastingplichtige als deze voortkomt uit een door de belastingplichtige gedreven onderneming waarin de aandelen waarvan de opbrengst is genoten, worden gehouden met oog op de onmiddellijke verkoop daarvan aan derden, dan wel ter dekking van risico's die de belastingplichtige loopt uit hoofde van andere effecten die zij houdt met het oog op onmiddellijke verkoop aan derden. Dit betekent dat de belastingplichtige op continue basis voor derden beschikbaar moet zijn om aandelen en effecten te verkopen tegen marktconforme prijzen. Uit hoofde van afspraken met de beursorganisatie zijn marketmakers bijvoorbeeld verplicht om op continue basis bied- en laatprijzen af te geven waartegen zij bereid zijn om transacties aan te gaan. Dit kan ook gelden voor (onderdelen van) banken die op overeenkomstige wijze bereid zijn om effectentransacties aan te gaan. De bepaling is in gelijke zin van toepassing als de aandelen dienen ter dekking van risico's die belastingplichtigen lopen uit hoofde van andere effecten die zij aanhouden met het oog op onmiddellijke verkoop, zoals opties. In dat geval moet worden getoetst of deze andere effecten op voldoende continue basis worden verhandeld.

Artikel 3 bepaalt dat de opbrengst op 'overtollige beursaandelen' geacht wordt niet te zijn genoten als onderdeel van de reguliere bedrijfsvoering van de belastingplichtige, ook niet wanneer is voldaan aan de vereisten van artikel 2. Daarmee wordt het opbouwen van een ongewoon grote aandelenpositie – een kenmerk van dividendstripping – niet als reguliere bedrijfsvoering aangemerkt. Overtollige beursaandelen zijn beursaandelen in een beursfonds die de belastingplichtige bezit op het moment waarop de gerechtigdheid tot de opbrengst van aandelen wordt bepaald¹⁰ in zoverre dat aantal meer is dan 1,1 maal het gemiddeld aantal in dat beursfonds dat in bezit was op de registratiedata in de 364 dagen voorafgaande aan de registratiedatum. Als hiervan sprake is, wordt de wettelijke maatregel (geen verrekening, vrijstelling of teruggaaf) dus toegepast in zoverre de totale aandelenpositie in een specifiek beursfonds op registratiedatum meer dan 10% hoger is dan de gemiddelde aandelenpositie in datzelfde beursfonds in de 364 dagen daarvoor. In de berekening van dit gemiddelde wordt enkel rekening gehouden met aandelen die worden gehouden in het kader van een reguliere bedrijfsvoering in de zin van artikel 2.

Vragen

Vraag 4: Hoe beoordeelt u het concept "reële waardeveranderingen" in het kader van deze bepaling en heeft u aanvullende ideeën over de invulling hiervan?

Vraag 5: Wat vindt u een passende hoogte van de doelmatigheidsdrempel (met het doel bonafide partijen en kleine beleggingsportefeuilles te ontzien en waarbij situaties waarin er een risico bestaat op dividendstripping onder de maatregel vallen).

Vraag 6: Het is de bedoeling dat de maatregel de reguliere beurshandel zo min mogelijk belemmert. Hoe beoordeelt u het opnemen van de uitzondering voor opbrengsten uit reguliere bedrijfsvoering en ziet u eventueel andere uitzonderingen die reguliere beurshandel ontzien (zonder dat de maatregel aan effectiviteit inboet)?

Vraag 7: Hoe beoordeelt u de bewijslastverdeling?

¹⁰ Het in artikel 1a Wet DB 1965 bedoelde moment.

Vraag 8: Hoe beoordeelt u een alternatief waarbij een stel- en administratieplicht wordt geïntroduceerd? Dat wil zeggen dat de belastingplichtige in de aangifte of het teruggaafverzoek expliciet moet verklaren dat hij niet geraakt wordt door de maatregel en in de administratie een rapport moet bewaren dat deze verklaring onderbouwt.

2. Duits-Oostenrijkse maatregel

Uit internationaal onderzoek blijkt dat Duitsland en Oostenrijk een vergelijkbare maatregel tegen dividendstripping hebben. Die maatregel bepaalt dat de belastingplichtige voor een tegemoetkoming in de dividendbelasting rondom de registratiedatum ten minste 45 dagen economisch risico moet lopen met betrekking tot de onderliggende aandelen. De maatregel hieronder is opgesteld op basis van dit kernelement van de Duits-Oostenrijkse maatregel.

Wettekst

Artikel I

In de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 wordt na artikel 25b een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 25c

1. In afwijking van artikel 25, eerste lid, wordt de geheven dividendbelasting ten aanzien van de opbrengst van aandelen die behoren tot een soort die is toegelaten tot de handel op een gereglementeerde markt als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht of een met een gereglementeerde markt als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht vergelijkbaar systeem dat gelegen of werkzaam is in een staat die geen lidstaat van de Europese Unie is, niet als voorheffing in aanmerking genomen indien de belastingplichtige niet gedurende de minimumperiode, bedoeld in het tweede lid, voldoende economisch belang heeft bij de aandelen.
2. Voor de toepassing van het eerste lid wordt verstaan onder:
 - a. *minimumperiode*: de registratiedatum als bedoeld in artikel 1a tweede lid van de Wet op de dividendbelasting 1965 en een ononderbroken tijdvak van 45 dagen rondom die registratiedatum;
 - b. *voldoende economisch belang*: een waardedaling van de aandelen gaat hoofdzakelijk de belastingplichtige, tezamen met met hem verbonden natuurlijk personen of lichamen in de zin van artikel 10a, vierde tot en met zesde lid, aan.
3. Het eerste lid is niet van toepassing indien opbrengst minder bedraagt dan **[€20.000-100.000]**.
4. Het eerste lid is niet van toepassing voor zover de opbrengst wordt genoten als onderdeel van de bij ministeriële regeling aangewezen reguliere bedrijfsvoering van de belastingplichtige.

Artikel II

De Wet op de dividendbelasting 1965 wordt als volgt gewijzigd:

A.

Na artikel 4f wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 4g

1. Artikel 4a vindt geen toepassing ten aanzien van de opbrengst van aandelen die behoren tot een soort die is toegelaten tot de handel op een gereglementeerde markt als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht of een met een gereglementeerde markt als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht vergelijkbaar systeem dat gelegen of werkzaam is in een staat die geen lidstaat van de Europese Unie is indien de opbrengstgerechtigde niet gedurende de minimumperiode, bedoeld in het tweede lid, voldoende economisch belang heeft bij de aandelen.
2. Voor de toepassing van het eerste lid wordt verstaan onder:
 - a. *minimumperiode*: de registratiedatum als bedoeld in artikel 1a van de Wet op de dividendbelasting 1965 en een ononderbroken tijdvak van 45 dagen rondom die registratiedatum;

b. *voldoende economisch belang*: een waardedaling van de aandelen gaat hoofdzakelijk de opbrengstgerechtigde, tezamen met met hem verbonden natuurlijk personen of lichamen in de zin van artikel 10a, vierde tot en met zesde lid, van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969, aan.

3. Het eerste lid is niet van toepassing indien opbrengst minder bedraagt dan **[€20.000-100.000]**.

B.

Na artikel 10a wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 10b

1. In afwijking van artikel 10, wordt geen teruggaaf van dividendbelasting verleend ten aanzien van aandelen die behoren tot een soort die is toegelaten tot de handel op een gereguleerde markt als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht of een met een gereguleerde markt als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht vergelijkbaar systeem dat gelegen of werkzaam is in een staat die geen lidstaat van de Europese Unie is, indien de opbrengstgerechtigde niet gedurende de minimumperiode, bedoeld in het tweede lid, voldoende economisch belang heeft bij de aandelen.

2. Voor de toepassing van het eerste lid wordt verstaan onder:

- a. *minimumperiode*: de registratiedatum als bedoeld in artikel 1a, tweede lid van de wet en een ononderbroken tijdvak van 45 dagen rondom die registratiedatum;
- b. *voldoende economisch belang*: een waardedaling van de aandelen of winstbewijzen gaat hoofdzakelijk de opbrengstgerechtigde, tezamen met met hem verbonden natuurlijke personen of lichamen in de zin van artikel 10a, vierde tot en met zesde lid, van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969, aan.

3. Het eerste lid is niet van toepassing indien de opbrengst minder bedraagt dan **[€20.000-100.000]**.

Toelichting

Algemeen

De Wet Vpb 1969 en de Wet DB 1965 voorzien in verschillende tegemoetkomingen voor ingehouden dividendbelasting. Het kan dan gaan om een verrekening, vrijstelling of teruggaaf. Om hiervoor in aanmerking te komen is, kort gezegd, vereist dat degene ten laste van wie de dividendbelasting is geheven (de belastingplichtige respectievelijk de opbrengstgerechtigde)¹¹ de uiteindelijk gerechtigde¹² tot een dividend is. Het is in de praktijk zeer bewerkelijk om te beoordelen of een belastingplichtige de uiteindelijk gerechtigde is.

De maatregel is afgeleid uit een maatregel die Duitsland en Oostenrijk reeds kennen. Het kernelement dat in de maatregelen van deze landen onderscheidend is, kort gezegd, dat voor een tegemoetkoming in de dividendbelasting wordt vereist dat de belastingplichtige gedurende een bepaalde periode voldoende economisch belang heeft bij de aandelen waarop het dividend wordt ontvangen. De maatregel in dit consultatiedocument is gestoeld op dit kernelement van de Duitse en Oostenrijkse maatregel.

De Duits-Oostenrijkse maatregel is een aanvullende maatregel die aansluit aan bij een belangrijk kenmerk van dividendstripping, namelijk dat het daadwerkelijke economische belang bij de aandelen waarop dividend wordt uitgekeerd bij een ander ligt. De maatregel geeft de inspecteur een (extra) mogelijkheid om de verrekening van dividendbelasting met de verschuldigde vennootschapsbelasting, of de teruggaaf van dividendbelasting te weigeren dan wel bij onterechte toepassing van een vrijstelling dividendbelasting na te heffen. Voor de toepassing van deze maatregel is – in tegenstelling tot bestaande wetgeving – niet vereist dat de transacties met een

¹¹ Voor de dividendbelasting is de belastingplichtige de "opbrengstgerechtigde". Waar in deze toelichting belastingplichtige wordt gebruikt, kan voor zover het gaat om de dividendbelasting "opbrengstgerechtigde" worden gelezen. De opbrengstgerechtigde is, kort gezegd, Degene die gerechtigd is tot de opbrengst (zoals dividenden) van onder andere aandelen in een in Nederland gevestigde vennootschap.

¹² De wet bevat geen definitie van het begrip 'uiteindelijk gerechtigde'. Wel is een wettelijke ondergrens geformuleerd van situaties waarin de belastingplichtige niet als uiteindelijk gerechtigde wordt beschouwd.

mindergerechtigde tegenpartij in beeld zijn, maar wordt aangesloten bij een kernaspect van dividendstripping dat uit de administratie van de belastingplichtige is af te leiden. Dividendstripping vindt vrijwel uitsluitend plaats met aandelen die aan de beurs worden verhandeld. Daarom richt de maatregel zich op aandelen die aan de beurs verhandeld worden (hierna: beursaandelen).

De maatregel ontzegt het recht op verrekening, vrijstelling of teruggaaf van dividendbelasting als de belastingplichtige niet gedurende een minimumperiode voldoende economisch belang heeft bij beursaandelen. Concreet gaat het om een periode bestaande uit de zogenoemde registratiedatum en 45 dagen rondom de registratiedatum.¹³ Gedurende die periode moet een waardedaling van de aandelen of winstbewijzen de belastingplichtige hoofdzakelijk (70%) aangaan. Door te werken met een doelmatigheidsdrempel van **[€20.000-100.000]** wordt een groot deel van de situaties in de praktijk niet geraakt door de maatregel. De doelmatigheidsdrempel sluit aan bij het verdienmodel van dividendstripping, waarbij aanzienlijke transactievolumes zijn geobserveerd. Kleinere (bona fide) beleggingsportefeuilles worden ontzien. Voor de invulling van de minimumperiode en het vereiste economische belang is aangesloten bij de Duitse en Oostenrijkse wetgeving. Partijen die als onderdeel van hun reguliere bedrijfsvoering doorlopend aandelen aanbieden en kopen en daarbij het koersrisico afdekken zouden ook geraakt kunnen worden door de maatregel als geen sprake is van dividendstripping. Om ongewenste effecten bij sommige financiële dienstverleners te voorkomen is voorzien in een uitzondering voor wat betreft hun reguliere bedrijfsvoering.

Technische toelichting (voor artikel 25c Wet Vpb 1969 en de artikelen 4g en 10b Wet DB 1965 tezamen)

Kern maatregel (eerste en tweede lid)

In het eerste lid zijn de hoofdelementen van de maatregel neergelegd. De maatregel ontzegt de verrekening op grond van artikel 25 Wet Vpb 1969, vrijstelling op grond van artikel 4a Wet DB 1965 of teruggaaf van dividendbelasting op grond van artikel 10 Wet DB 1965 indien aan de voorwaarden is voldaan. De maatregel is van toepassing als de belastingplichtige niet gedurende de minimumperiode voldoende economisch belang heeft bij de aandelen. Het eerste lid vormt daarmee een uitzondering op de basisgedachte dat de dividendbelasting een voorheffing is op de vennootschapsbelasting en dat geen dividendbelasting verschuldigd is als een lichaam is vrijgesteld voor de vennootschapsbelasting. De maatregel biedt een nieuw instrument om de verrekening van dividendbelasting met de verschuldigde vennootschapsbelasting, of de teruggaaf van dividendbelasting te weigeren dan wel bij onterechte toepassing van een vrijstelling dividendbelasting na te heffen. De bewijslast om aannemelijk te maken dat aan de voorwaarden van het eerste lid is voldaan, waardoor de maatregel toepassing vindt, ligt bij de inspecteur.

Het tweede lid geeft invulling aan de twee voorwaarden die zijn opgenomen in het eerste lid, te weten de minimumperiode (tweede lid, onderdeel a) en het hebben van een voldoende economisch belang (tweede lid, onderdeel b). De minimumperiode waarin er voldoende economisch belang bij de aandelen moet zijn, is een ononderbroken tijdvak van 45 dagen rondom de registratiedatum en de registratiedatum zelf. Daarmee bedraagt de minimumperiode in totaal 46 dagen. De invulling van de minimumperiode kan bijvoorbeeld zijn: 45 dagen voor of na de registratiedatum plus de registratiedatum, of 30 dagen voor de registratie datum plus de registratiedatum plus 15 dagen na de registratiedatum. Gedurende de minimumperiode moet een waardedaling van de aandelen of winstbewijzen de belastingplichtige hoofdzakelijk, dat wil zeggen ten minste 70%, aangaan. In de situatie dat het risico (bijna) volledig is afgedekt kan dit als volgt worden getoetst: als een eventuele waardedaling van het aandeel naar nihil de belastingplichtige voor minder dan 70% aangaat, is er in ieder geval geen sprake van voldoende economisch belang. Er is tevens geen sprake van voldoende economisch belang ingeval de belastingplichtige op zichzelf beschouwd aan de toets voldoet, maar dit tezamen met verbonden personen of lichamen niet het geval is. Bij wijzigingen in de samenstelling van een aandelenbelang in de periode van 45 dagen voor en na de registratiedatum, wordt aangenomen dat eerder aangekochte effecten als eerste worden verkocht (FIFO-methode). Het begrip economisch belang zoals genoemd in het eerste lid en ingevuld door het tweede lid is enkel van belang voor deze maatregel en heeft geen doorwerking naar het begrip uiteindelijk gerechtigde.

Doelmatigheidsdrempel en uitzondering voor reguliere bedrijfsvoering (derde en vierde lid)

¹³ Op de registratiedatum wordt bepaald wie de gerechtigde tot de opbrengst van beursgenoteerde aandelen is.

Het derde lid bevat een uitzondering op het eerste lid. De maatregel vindt geen toepassing indien de opbrengst de doelmatigheidsdrempel van [€20.000-100.000] niet overschrijdt. Deze drempel wordt getoetst per dividenduitkering en vanuit het perspectief van de belastingplichtige.¹⁴

Uitzondering voor reguliere bedrijfsvoering (artikel 25c, vierde lid)

Artikel 25c, vierde lid, Wet Vpb 1969 voorziet in een aanvullende uitzondering die toepassing van het eerste lid uitsluit voor zover de opbrengst wordt genoten als onderdeel van de reguliere bedrijfsvoering van de belastingplichtige. Hieraan wordt bij ministeriële regeling invulling gegeven (zie nettorendementbenadering). Een dergelijke uitzondering is niet opgenomen in de artikelen 4g en 10b Wet DB 1965 aangezien deze artikelen zien op vrijgestelde lichamen die geen activiteiten zullen verrichten in de zin van de uitzondering voor reguliere bedrijfsvoering. Als de inspecteur aannemelijk heeft gemaakt dat aan de voorwaarden van het eerste lid is voldaan, waardoor de maatregel toepassing vindt, is het aan de belastingplichtige om eventueel aannemelijk te maken dat aan de uitzondering van het derde of het vierde lid is voldaan.

Vraag 9: Hoe weegt u de invulling van de minimumperiode (45 dagen). Verwacht u dat deze invulling effectief is om dividendstripping tegen te gaan of verwacht u dat ook/beter bereikt kan worden met een hoger of lager aantal dagen?

Vraag 10: Hoe weegt u de invulling van voldoende economisch belang (70% belang bij waardedaling van aandelen). Verwacht u dat deze invulling effectief is om dividendstripping tegen te gaan en/of verwacht u dat ook/beter bereikt kan worden met een hoger of lager aantal percentage?

Vraag 11: Wat vindt u een passende hoogte van de doelmatigheidsdrempel (met het doel bonafide partijen en kleine beleggingsportefeuilles te ontzien, terwijl situaties waarin er een risico bestaat op dividendstripping onder de maatregel vallen).

Vraag 12: Hoe beoordeelt u de bewijslastverdeling?

Vraag 13: Hoe beoordeelt u een alternatief waarbij een stel- en administratieplicht wordt geïntroduceerd? Dat wil zeggen dat de belastingplichtige in de aangifte of het teruggaafverzoek expliciet moet verklaren dat hij niet geraakt wordt door de maatregel en in de administratie een rapport moet bewaren dat deze verklaring onderbouwt.

¹⁴ Dat wil zeggen dat de totale dividenduitkering vanuit het perspectief van de inhoudingsplichtige voor de toepassing van de drempel niet relevant is.

3. Maatregel gericht op pensioenfondsen

De Wet DB 1965 voorziet voor pensioenfondsen in mogelijkheden tot vrijstelling of teruggaaf van dividendbelasting. Deze mogelijkheden kunnen worden gebruikt voor dividendstripping. De maatregel hieronder ontzegt een vrijstelling of teruggaaf van dividendbelasting als een dividend is toe te rekenen aan een bedrijfsmatige activiteit anders dan het beleggen van de ingelegde pensioengelden.

Wettekst

Artikel I

De Wet op de dividendbelasting 1965 wordt als volgt gewijzigd:

A.

Aan artikel 4a worden twee leden toegevoegd, luidende:

11. Het eerste, tweede en derde lid vinden geen toepassing ingeval de opbrengstgerechtigde
 - a. op grond van artikel 5, eerste lid, onderdeel b, van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 niet aan de vennootschapsbelasting is onderworpen; of
 - b. is gevestigd in een andere staat en, ware hij in Nederland gevestigd geweest, ook alhier op grond van artikel 5, eerste lid, onderdeel b, van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 niet aan de heffing van de vennootschapsbelasting zou zijn onderworpen;

en de opbrengst is toe te rekenen aan een bedrijfsmatige activiteit anders dan het beleggen van ingelegde pensioengelden van dat lichaam.

12. Het elfde lid is niet van toepassing indien opbrengst minder bedraagt dan **[€20.000-100.000]**.

B.

Aan artikel 10 worden twee leden toegevoegd, luidende:

7. Het eerste, tweede en derde lid zijn niet van toepassing indien de daar genoemde rechtspersoon of het genoemde lichaam
 - a. op grond van artikel 5, eerste lid, onderdeel b, van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 niet aan de vennootschapsbelasting is onderworpen; of
 - b. is gevestigd in een andere staat en, ware hij in Nederland gevestigd geweest, ook alhier op grond van artikel 5, eerste lid, onderdeel b, van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 niet aan de heffing van de vennootschapsbelasting zou zijn onderworpen;

en de opbrengst is toe te rekenen aan een bedrijfsmatige activiteit anders dan het beleggen van ingelegde pensioengelden van dat lichaam.

8. Het zevende lid is niet van toepassing indien opbrengst minder bedraagt dan **[€20.000-100.000]**.

Toelichting

Algemeen

Aan vennootschapsbelasting onderworpen lichamen kunnen dividendbelasting als voorheffing verrekenen met de verschuldigde vennootschapsbelasting. Niet aan de vennootschapsbelasting onderworpen rechtspersonen hebben deze mogelijkheid niet. Voor deze gevallen voorziet de Wet DB 1965 in de mogelijkheid om ingehouden dividendbelasting terug te vragen. Daarnaast bestaat er de mogelijkheid om, onder voorwaarden, inhouding van dividendbelasting achterwege te laten

(inhoudingsvrijstelling). De toepassing van deze inhoudingsvrijstelling is optioneel. Deze mogelijkheden staan, kort gezegd, open voor rechtspersonen die zijn vrijgesteld van vennootschapsbelasting, aan lichamen die gevestigd zijn in een EU/EER-staat, daar zijn vrijgesteld, en die ook vrijgesteld zouden zijn als zij in Nederland waren gevestigd en, onder voorwaarden, aan lichamen in derde landen die vrijgesteld zouden zijn als zij in Nederland waren gevestigd. Het gaat hier onder meer om pensioenfondsen. De vrijstelling voor de vennootschapsbelasting voor deze groep laat ruimte voor enige werkzaamheden anders dan, kort gezegd, het verzorgen van pensioenen. Binnen die ruimte kunnen mogelijk ook activiteiten worden ontplooid die bijdragen aan dividendstripping. De maatregel strekt ertoe dat geen teruggaaf van dividendbelasting wordt verleend. Daartoe wordt vastgelegd dat geen recht op teruggaaf bestaat voor zover sprake is van dividend dat toe te rekenen is aan een bedrijfsmatige activiteit anders dan het beleggen van ingelegde pensioengelden.

Uit de vormgeving van de maatregel volgt dat de bewijslast om de maatregel toe te passen in eerste instantie bij de inspecteur ligt. Als de inspecteur aannemelijk maakt dat een dividend is toe te rekenen aan een bedrijfsmatige activiteit anders dan het beleggen van ingelegde pensioengelden van dat lichaam wordt de inhoudingsvrijstelling of teruggaaf geweigerd.

Technische toelichting (voor artikel 4a en artikel 10b Wet DB 1965 tezamen)

Hoofdreel (artikel 4a, elfde lid en artikel 10, zevende lid)

De maatregel houdt in dat geen inhoudingsvrijstelling op grond van artikel 4a, eerste tot en met derde lid, Wet DB 1965 kan worden toegepast en geen teruggaaf op grond artikel 10, eerste tot en met derde lid, Wet DB 1965 wordt verleend als een dividend geen verband houdt met de pensioenwerkzaamheden van het desbetreffende vrijgestelde lichaam, maar met een bedrijfsmatige activiteit anders dan het beleggen van ingelegde pensioengelden van datzelfde lichaam. Voor de invulling hiervan kan worden geput uit de vergelijkbare voorwaarde die reeds is opgenomen in het belastingverdrag tussen Nederland en de Verenigde Staten¹⁵ alsmede het beleid¹⁶ en de jurisprudentie daarover¹⁷. Daarnaast is de jurisprudentie ten aanzien van de pensioenfondsvrijstelling in de vennootschapsbelasting waarin invulling wordt gegeven aan de doelstelling- en werkzaamheden eis van artikel 5, eerste lid, onderdeel b, Wet Vpb 1969 respectievelijk artikel 3a Uitvoeringsbesluit Vennootschapsbelasting 1969 relevant.¹⁸ Gelet op het voorgaande zal bijvoorbeeld ingeval van professionele effectenhandel, een arbitrage-onderneming of dividendstripping¹⁹ voor de toepassing van de maatregel sprake zijn van een bedrijfsmatige activiteit anders dan het beleggen van ingelegde pensioengelden. Dat staat er niet aan in de weg dat een pensioenfonds gebruik kan maken van derivaten van effecten zonder dat dat leidt tot toepassing van de maatregel, maar dan dient dit gebruik wel plaats te vinden in het kader van de belegging van de ingelegde pensioengelden.²⁰ De vraag of sprake is van een bedrijfsmatige activiteit anders dan het beleggen van ingelegde pensioengelden is geen toets bestaande uit harde voorwaarden en dus zal per geval op basis van de feiten en omstandigheden moeten worden getoetst. Hierna wordt een aantal indicaties dat sprake is van een bedrijfsmatige activiteit anders dan het beleggen van ingelegde pensioengelden toegelicht.

Er is een onderscheid te maken tussen aandelenbelangen die worden gehouden met oog op het rendement van de belegging zelf (ter dekking van pensioenverplichtingen) en aandelenbelangen die worden gehouden niet zozeer met oog op het rendement op de belegging zelf, maar waarbij deze belegging slechts als middel worden gebruikt voor een alternatieve strategie. Ingeval van bijvoorbeeld een arbitragestrategie worden inkomsten doorgaans niet verkregen uit de waardeontwikkeling van het bedrijf waarin de aandelen worden gehouden, maar uit een gesignaleerde prijs-inefficiëntie in de markt. Als een verdienmodel niet (hoofdzakelijk) is gebaseerd op de intrinsieke waarde van de belegging zelf, is dit dus een indicatie dat er sprake is van bedrijfsmatige activiteit anders dan het beleggen van ingelegde pensioengelden. Er is specifieke

¹⁵ Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Verenigde Staten van Amerika tot het vermijden van dubbele belasting en het voorkomen van het ontgaan van belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen, Trb. 1993, 77.

¹⁶ Besluit toepassing voorschriften internationaal belastingrecht in de winstfeer, Stcrt. 2023, nr. 17534, onderdeel 2.10.5.

¹⁷ Rb. Zeeland-West-Brabant 10-7-2023, ECLI:NL:RBZWB:2020:5305; Rb. Zeeland-West-Brabant 10-7-2023, ECLI:NL:RBZWB:2023:4785.

¹⁸ HR 23-09-2016, ECLI:NL:HR:2016:2122; HR 21-10-1992, ECLI:NL:HR:1992:ZC5130; HR 21-10-1992, ECLI:NL:HR:1992:ZC5130.

¹⁹ Zie ook Besluit toepassing voorschriften internationaal belastingrecht in de winstfeer, Stcrt. 2023, nr. 17534, onderdeel 2.10.5.

²⁰ Zie ook HR 23-09-2016, ECLI:NL:HR:2016:2122.

kennis nodig om bijvoorbeeld een dividendbelastingarbitrage-activiteit te ontwikkelen of uit te voeren. Dit is een indicatie dat er sprake is van een bedrijfsmatige activiteit anders dan het beleggen van pensioengelden. Het financieren van aandelen met vreemd vermogen, het afdekken van koersrisico, of juist het lopen van een zeer hoog risico kan bij een pensioenfonds tevens een indicatie zijn dat er sprake is van een bedrijfsmatige activiteit anders dan het beleggen van ingelegde pensioengelden. Vanuit de gedachte dat pensioenfondsdoorgaans beleggen met het oog op langetermijnrendement is ook het binnen korte termijn (rond registratiedatum) kopen en verkopen van aandelen een indicatie dat sprake is van een bedrijfsmatige activiteit anders dan het beleggen van ingelegde pensioengelden.

De maatregel vormt een uitzondering op de basisgedachte dat de dividendbelasting een voorheffing is op de vennootschapsbelasting en dat van vennootschapsbelasting vrijgestelde rechtspersonen (daarom) geen dividendbelasting verschuldigd zijn. De maatregel biedt een nieuw instrument om, in afwijking van deze basisgedachte vrijstelling niet toe te staan of teruggaaf van dividendbelasting te weigeren. De bewijslast om aannemelijk te maken dat aan de voorwaarden is voldaan, waardoor de maatregel toepassing vindt, ligt bij de inspecteur.

Doelmatigheidsdrempel (artikel 4a, twaalfde lid en artikel 10, achtste lid)

Het derde lid bevat een uitzondering op het eerste lid. De maatregel vindt geen toepassing indien de opbrengst de doelmatigheidsdrempel van **[€20.000-100.000]** niet overschrijdt. Deze drempel wordt getoetst per dividenduitkering en vanuit het perspectief van de opbrengstgerechtigde.²¹

Vraag 14: Hoe weegt u de gerichte pensioenfondsmaatregel ten opzichte van de meer generieke maatregelen (maatregel 1 en 2)?

Vraag 15: Wat vindt u een passende hoogte van de doelmatigheidsdrempel (met het doel bonafide partijen en kleine beleggingsportefeuilles te ontzien, terwijl situaties waarin er een risico bestaat op dividendstripping onder de maatregel vallen).

²¹ Dat wil zeggen dat de totale dividenduitkering vanuit het perspectief van de inhoudingsplichtige voor de toepassing van de drempel niet relevant is.

4. Maatregel spreiden van dividendstripping-elementen in een groep

Binnen groepen van verbonden lichamen of natuurlijke personen kan gepoogd worden om de elementen van dividendstripping zo op te knippen dat de bestaande maatregelen niet van toepassing lijken te zijn. Met ingang van 1 januari 2024 is reeds een nadere invulling gegeven aan het begrip 'samenstel van transacties'. Onderstaande maatregel maakt deze wetgeving explicieter om de reikwijdte te verduidelijken.

Wettekst (wijzigingen ten opzichte van de bestaande bepalingen ***dikgedrukt en cursief***)

Artikel I

Artikel 9.2 van de Wet inkomstenbelasting 2001 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het tweede lid komt te luiden:
 2. Voor de toepassing van het eerste lid wordt dividendbelasting slechts als voorheffing in aanmerking genomen indien de belastingplichtige ten laste van wie de dividendbelasting is ingehouden tevens de uiteindelijk gerechtigde is tot de opbrengst waarop dividendbelasting is ingehouden. De belastingplichtige maakt aannemelijk dat hij de uiteindelijk gerechtigde is tot die opbrengst, met dien verstande dat de inspecteur het tegendeel aannemelijk maakt indien de geheven dividendbelasting in het kalenderjaar € 1.000 of minder bedraagt. Voor de toepassing van de eerste en tweede zin wordt in ieder geval niet als uiteindelijk gerechtigde beschouwd degene die ***al dan niet tezamen met een met hem verbonden persoon of lichaam*** in samenhang met de genoten opbrengst een tegenprestatie heeft verricht als onderdeel van een samenstel van transacties waarbij:
 - a. de opbrengst geheel of gedeeltelijk direct of indirect ten goede is gekomen aan een natuurlijk persoon die of lichaam dat in mindere mate gerechtigd is tot vermindering, teruggaaf of verrekening van dividendbelasting dan degene die de tegenprestatie heeft verricht; en
 - b. ***deze natuurlijk persoon, dat lichaam, of een met deze persoon of dat lichaam verbonden natuurlijk persoon of lichaam*** een positie in aandelen, winstbewijzen, kapitaalverstrekkingen als bedoeld in artikel 10, eerste lid, onderdeel c, van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 of geldleningen als bedoeld in artikel 10, eerste lid, onderdeel d, van die wet op directe of indirecte wijze behoudt of verkrijgt die vergelijkbaar is met zijn positie ***of die van een met hem verbonden natuurlijk persoon of lichaam*** in soortgelijke aandelen, winstbewijzen, kapitaalverstrekkingen of geldleningen voorafgaand aan het moment waarop het samenstel van transacties een aanvang heeft genomen.
2. Het derde lid komt te luiden:
3. Voor de toepassing van het tweede lid:
 - a. kan van een samenstel van transacties eveneens sprake zijn ingeval transacties zijn aangegaan op een gereguleerde markt als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht of een met een gereguleerde markt als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht vergelijkbaar systeem dat gelegen of werkzaam is in een staat die niet een lidstaat is van de Europese Unie;
 - b. wordt met een samenstel van transacties gelijkgesteld een transactie die betrekking heeft op de enkele verwerving van een of meer dividendbewijzen of op de vestiging van kortlopende genotsrechten op aandelen;

- c. behoren tot een samenstel van transacties ook transacties die rechtens dan wel in feite direct of indirect zijn aangegaan door:
 - 1°. een lichaam waarin de belastingplichtige, al dan niet tezamen met zijn partner, voor ten minste een derde gedeelte belang heeft;
 - 2°. de partner van de belastingplichtige of een bloed- of aanverwant in de rechte lijn van de belastingplichtige, waarbij een partner van een kind wordt gelijkgesteld met een bloed- of aanverwant;
- d. **wordt onder verbonden lichaam verstaan: een lichaam waarin de belastingplichtige, al dan niet tezamen met zijn partner, voor ten minste een derde gedeelte belang heeft;**
- e. **wordt onder verbonden persoon verstaan: de partner van de belastingplichtige of een bloed- of aanverwant in de rechte lijn van de belastingplichtige, waarbij een partner van een kind wordt gelijkgesteld met een bloed- of aanverwant.**

Artikel II

Artikel 25 van de Wet op de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het tweede lid komt te luiden:
 2. Voor de toepassing van het eerste lid wordt dividendbelasting slechts als voorheffing in aanmerking genomen indien de belastingplichtige ten laste van wie de dividendbelasting is ingehouden tevens de uiteindelijk gerechtigde is tot de opbrengst waarop dividendbelasting is ingehouden. De belastingplichtige maakt aannemelijk dat hij de uiteindelijk gerechtigde is tot die opbrengst, met dien verstande dat de inspecteur het tegendeel aannemelijk maakt indien de geheven dividendbelasting in het boekjaar € 1.000 of minder bedraagt. Voor de toepassing van de eerste en tweede zin wordt in ieder geval niet als uiteindelijk gerechtigde beschouwd degene die **al dan niet tezamen met een met hem verbonden persoon of lichaam** in samenhang met de genoten opbrengst een tegenprestatie heeft verricht als onderdeel van een samenstel van transacties waarbij:
 - a. de opbrengst geheel of gedeeltelijk direct of indirect ten goede is gekomen aan een natuurlijk persoon die of lichaam dat in mindere mate gerechtigd is tot vermindering, teruggaaf of verrekening van dividendbelasting dan degene die de tegenprestatie heeft verricht; en
 - b. **deze natuurlijk persoon, dat lichaam, of een met deze persoon of dat lichaam verbonden natuurlijk persoon of lichaam** een positie in aandelen, winstbewijzen, kapitaalverstrekkingen als bedoeld in artikel 10, eerste lid, onderdeel c, of geldleningen als bedoeld in artikel 10, eerste lid, onderdeel d, op directe of indirecte wijze behoudt of verkrijgt die vergelijkbaar is met zijn positie **of die van een met hem verbonden natuurlijk persoon of lichaam** in soortgelijke aandelen, winstbewijzen, kapitaalverstrekkingen of geldleningen voorafgaand aan het moment waarop het samenstel van transacties een aanvang heeft genomen.
2. Het derde lid komt te luiden:
3. Voor de toepassing van het tweede lid:
 - a. kan van een samenstel van transacties eveneens sprake zijn ingeval transacties zijn aangegaan op een gereguleerde markt als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht of een met een gereguleerde markt als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht vergelijkbaar systeem dat gelegen of werkzaam is in een staat die niet een lidstaat is van de Europese Unie;
 - b. wordt met een samenstel van transacties gelijkgesteld een transactie die betrekking heeft op de enkele verwerving van een of meer dividendbewijzen of op de vestiging van kortlopende genotsrechten op aandelen;

- c. behoren tot een samenstel van transacties ook transacties die rechtens dan wel in feite direct of indirect zijn aangegaan door een met de belastingplichtige verbonden lichaam of een met de belastingplichtige verbonden natuurlijk persoon;
- d. wordt onder verbonden lichaam ook verstaan een lichaam waarmee de belastingplichtige ten aanzien van het samenstel van transacties een samenwerkende groep vormt als bedoeld in artikel 10a, zesde lid.**

Artikel III

Artikel 4 van de Wet op de dividendbelasting 1965 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het zevende lid komt te luiden:

- 7. Voor het achterwege laten van de inhouding van dividendbelasting ingevolge dit artikel of artikel 4a, een teruggaaf van dividendbelasting ingevolge artikel 10 of artikel 10a, alsmede het achterwege laten dan wel een vermindering of teruggaaf van dividendbelasting ingevolge de Belastingregeling voor het Koninkrijk, de Belastingregeling voor het land Nederland of een door Nederland gesloten verdrag ter voorkoming van dubbele belasting, wordt in ieder geval niet als uiteindelijk gerechtigde beschouwd degene die **al dan niet tezamen met een met hem verbonden persoon of lichaam** in samenhang met de genoten opbrengst een tegenprestatie heeft verricht als onderdeel van een samenstel van transacties waarbij aannemelijk is dat:
 - a. de opbrengst geheel of gedeeltelijk direct of indirect ten goede is gekomen aan:
 - 1°. een natuurlijk persoon ten aanzien van wie of een lichaam ten aanzien waarvan inhouding niet achterwege mag blijven, terwijl dit ten aanzien van degene die de tegenprestatie heeft verricht wel mag, of
 - 2°. een natuurlijk persoon die of een lichaam dat in mindere mate gerechtigd is tot vermindering of teruggaaf van dividendbelasting dan degene die de tegenprestatie heeft verricht; en
 - b. deze natuurlijk persoon, dat lichaam, of een met deze persoon of dat lichaam verbonden natuurlijk persoon of lichaam** een positie in aandelen, winstbewijzen, kapitaalverstrekkingen als bedoeld in artikel 10, eerste lid, onderdeel c, van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 of geldleningen als bedoeld in artikel 10, eerste lid, onderdeel d, van die wet op directe of indirecte wijze behoudt of verkrijgt die vergelijkbaar is met zijn positie **of die van een met hem verbonden natuurlijk persoon of lichaam** in soortgelijke aandelen, winstbewijzen, kapitaalverstrekkingen of geldleningen voorafgaand aan het moment waarop het samenstel van transacties een aanvang heeft genomen.

2. Het achtste lid komt te luiden:

- 8. Voor de toepassing van het zevende lid:
 - a. kan van een samenstel van transacties eveneens sprake zijn ingeval transacties zijn aangegaan op een gereguleerde markt als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht of een met een gereguleerde markt als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht vergelijkbaar systeem dat gelegen of werkzaam is in een staat die niet een lidstaat is van de Europese Unie;
 - b. wordt met een samenstel van transacties gelijkgesteld een transactie die betrekking heeft op de enkele verwerving van een of meer dividendbewijzen of op de vestiging van kortlopende genotsrechten op aandelen;
 - c. behoren tot een samenstel van transacties ook transacties die rechtens dan wel in feite direct of indirect zijn aangegaan door een met de opbrengstgerechtigde verbonden lichaam als bedoeld in artikel 10a, vierde lid, van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 of een met de opbrengstgerechtigde verbonden natuurlijk persoon als bedoeld in artikel 10a, vijfde lid, onderdeel b, van die wet;
 - d. wordt onder verbonden natuurlijk persoon of lichaam verstaan een in de zin van artikel 10a, vierde tot en met zesde lid, van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 verbonden persoon of lichaam, waarbij voor de toepassing van artikel 10a, zesde lid, van die wet onder verbonden lichaam**

ook wordt verstaan een lichaam waarmee de opbrengstgerechtigde ten aanzien van het samenstel van transacties een samenwerkende groep vormt als bedoeld in artikel 10a, zesde lid, van die wet.

Toelichting

Technische toelichting

De Wet Inkomstenbelasting 2001 (**Wet IB 2001**), de Wet Vpb 1969 en de Wet DB 1965 voorzien in mogelijkheden tot verrekening, vrijstelling of teruggaaf van dividendbelasting. Om hiervoor in aanmerking te komen is steeds vereist dat de belastingplichtige de uiteindelijk gerechtigde tot een dividend is. In de huidige wetgeving is een ondergrens opgenomen voor wat betreft de nadere invulling van het begrip uiteindelijk gerechtigde. De ondergrens bepaalt wanneer in ieder geval geen sprake is van uiteindelijke gerechtigdheid. Dit kan aan de hand van de volgende factoren worden vastgesteld:

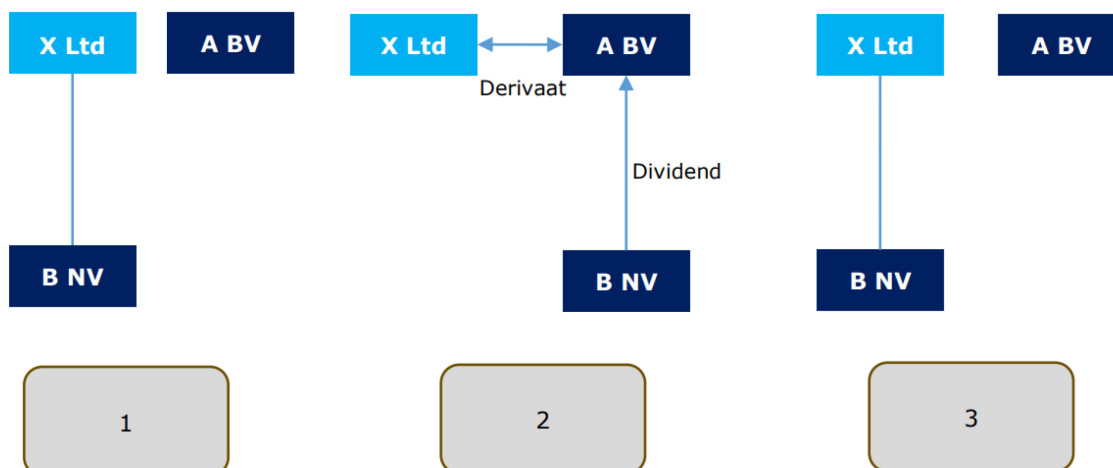
- i. er is een vergoeding betaald voor het op aandelen (te verwachten) dividend (tegenprestatie);
- ii. de tegenprestatie vindt plaats "als onderdeel van een samenstel van transacties";
- iii. door de tegenprestatie komt het dividend ten goede aan een persoon of lichaam dat in mindere mate gerechtigd is tot verrekening, teruggaaf of vrijstelling; en
- iv. deze minder gerechtigde persoon of dit minder gerechtigde lichaam verkrijgt of behoudt een (economische) positie die vergelijkbaar is met het belang dat werd gehouden voorafgaand aan het samenstel van transacties.

Per 1 januari 2024 is wetgeving in werking getreden die deze ondergrens verder aanvult op het onderdeel "samenstel van transacties".²² Om opsplitsing van belangen binnen concernverband en verhulling over de landsgrenzen heen te voorkomen, worden transacties die zijn aangegaan door een met de belastingplichtige of opbrengstgerechtigde verbonden lichaam of verbonden natuurlijk persoon toegerekend aan de belastingplichtige, onderscheidenlijk de opbrengstgerechtigde. Derhalve wordt op concernniveau beoordeeld of sprake is van een samenstel van transacties.

Met de huidige wetgeving worden situaties waarin element i. en element iv. verspreid zijn over meerdere verbonden lichamen en verbonden personen reeds bestreden. De maatregel maakt nog explicieter dat dit soort situaties onder de reikwijdte van de ondergrens in de huidige wetgeving vallen.

²² Overige fiscale maatregelen 2024, Stb. 2023, 501.

Bijlage I – voorbeeld berekening nettorendement

- Voor registratiedatum koopt A BV aandelen in B NV voor € 100.000.
- Op deze aandelen ontvangt A BV een bruto dividend van € 10.000. Op het dividend wordt € 1.500 aan dividendbelasting ingehouden.
- Het koersrisico op de aandelen is afgedekt met een derivaat dat is aangegaan in samenhang met de koop van de aandelen. Onder dit derivaat is A BV gehouden de aandelen na registratiedatum te verkopen.
- De uitbetaling van een dividend verlaagt de waarde van een aandeel. Bij het bepalen van de prijs voor dit samenstel van transacties (koop aandelen/derivaat) is rekening gehouden met het dividend voor een bedrag van € 9.500. Onder het derivaat levert A BV de aandelen weer terug aan X Ltd voor € 90.500. Op basis van het bruto dividend is het gezamenlijke resultaat na afwikkeling van de transacties per saldo dus € 500 (zie hieronder).

Berekening nettorendement A BV

Koopsom aandelen	-/-	€ 100.000
Bruto dividend ²³	+/+	€ 10.000
Opbrengst derivaat (verkoop aandeel)	+/+	€ 90.500
Netto rendement		€ 500

Uitwerking:

- Allereerst kan worden vastgesteld dat hier sprake is van een samenstel van transacties (samenhangende koop aandelen + derivaat) waarmee het koersrisico op de aandelen wordt afgedekt.
- De maatregel leidt ertoe dat de kosten uit het samenstel van transacties aan het dividend moeten worden toegerekend. In dit geval betreft dat het negatieve verkoopresultaat op de aandelen (koopsom -/- derivaat).
- Door deze kostentoe rekening resteert slechts een nettorendement van € 500. Dit is minder dan 15% van het bruto dividend.
- Conclusie: A BV mag de ingehouden dividendbelasting niet verrekenen (tenzij de belastingplichtige met succes een beroep op een uitzondering doet).

²³ A BV ontvangt € 8.500 netto en kan € 1.500 verrekenen.